

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 29. 4. 2022
COM(2022) 202 final

2022/0144 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o pozícii, ktorá sa má zaujať v mene Európskej únie vo výbore pre štátnu prístavnú kontrolu Parížskeho memoranda o porozumení o štátnej prístavnej kontrole, pokiaľ ide o členstvo Ruskej federácie v organizácii

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

Režim EÚ pre štátnu prístavnú kontrolu (ďalej len „PSC“) sa stanovuje v smernici 2009/16/ES (v znení zmien). PSC v Únii vychádza zo štruktúr vyplývajúcich z Parížskeho memoranda o porozumení (Parížske MoP) o štátnej prístavnej kontrole, ktoré existuje od roku 1982. Smernica 2009/16/ES (v zmenenom znení) zahŕňa postupy a nástroje Parížskeho MoP. Účastníkmi memoranda o porozumení sú všetky námorné členské štáty EÚ, ako aj Kanada, Island, Nórsko, Ruská federácia a Spojené kráľovstvo. Európska únia nie je členom Parížskeho MoP.

Na to, aby štátna prístavná kontrola v Únii fungovala, musí sa v rámci Parížskeho MoP každoročne prijať celý rad rozhodnutí. Tieto rozhodnutia sa prijímajú po vzájomnej dohode na výročných zasadnutiach výboru pre štátnu prístavnú kontrolu (ďalej len „PSCC“), ktoré sa konajú každoročne v máji. Na základe smernice 2009/16/ES sú rozhodnutia, ktoré prijíma zodpovedný orgán Parížskeho MoP, záväzné pre členské štáty EÚ.

Podľa článku 218 ods. 9 Zmluvy o fungovaní Európskej únie sa musí pozícia, ktorá sa má prijať v mene Únie na pôde medzinárodných organizácií, akou je Parížske MoP, keď prijímajú akty s právnymi účinkami, prijať prostredníctvom rozhodnutia Rady na základe návrhu Komisie.

V dôsledku invázie Ruskej federácie na Ukrajinu dostal sekretariát Parížskeho MoP 14. marca 2022 list od ukrajinského ministra infraštruktúry pána Oleksandra Kubrakova. V liste sa od Parížskeho MoP žiada, aby i) neoprávnene nezadržovalo lode plaviace sa pod vlajkou Ukrajiny na základe inšpekcií štátnej prístavnej kontroly, ii) vylúčilo Ruskú federáciu z Parížskeho MoP a iii) neuznávalo osvedčenia vydané v mene námorného úradu Ruskej federácie.

V súvislosti s prvou žiadosťou o to, aby sa ukrajinské plavidlá neoprávnene nezadržovali, vydalo Parížske MoP 2. marca 2022 obežník PSC č. 101 (Usmernenie k repatriácii námorníkov vzhľadom na situáciu na Ukrajine), v ktorom sa touto otázkou zaoberá. V obežníku PSC č. 101 informuje členské orgány, že za súčasných okolností je potrebné uplatňovať flexibilitu, a to aj pokiaľ ide o repatriáciu námorníkov, Dohovor o pracovných normách v námornej doprave z roku 2006, osvedčenia vydané podľa Medzinárodného dohovoru o normách výcviku, kvalifikácie a strážnej služby námorníkov z roku 1978 a osvedčenia o zdravotnej spôsobilosti. Ak si to vyžiada vývoj, Parížske MoP môže zvážiť ďalšie úpravy obežníka PSC č. 101.

V súvislosti so žiadosťou týkajúcou sa členstva Ruskej federácie v Parížskom MoP je potrebné poznamenať, že Ruská federácia bola vylúčená z prístupu k nástroju zacielenia THETIS PSC a inšpekčnej databáze stanovenej v článku 24 smernice 2009/16/ES a z ich používania. Účasť Ruskej federácie na práci Parížskeho MoP sa tým už výrazne obmedzila a bez prístupu k tejto databáze Ruská federácia nemôže účinne plniť svoje záväzky vyplývajúce z Parížskeho MoP ani prispievať k práci MoP.

Hoci sa členské štáty EÚ zhodujú v tom, že by sa mali prijať opatrenia proti Ruskej federácii, ani memorandum, ani žiadne politické usmernenia neobsahujú žiadny postup ani mechanizmus na odvolanie členov z Parížskeho MoP. Členovia, ktorí vyjadrili svoj názor, uviedli, že skôr než vylúčenie uprednostňujú pozastavenie členstva až do odvolania. Hoci okamžitý právny účinok by bol podobný vylúčeniu, mal by menej trvalý charakter. Pozastavenie by umožnilo ďalšie zváženie potreby úplného vylúčenia z Parížskeho MoP a, ak

sa zmenia okolnosti, mohlo by sa odvolať. V memorande sa však nestanovuje ani pozastavenie členstva.

Predseda Parížskeho MoP navrhol písomný postup Parížskeho MoP s cieľom rozhodnúť o pozastavení členstva Ruskej federácie pred výročným zasadnutím výboru pre štátnu prístavnú kontrolu (PSCC55), ktoré je naplánované na 16. – 20. mája 2022. Účelom je, aby táto citlivá otázka nezatienila zasadnutie PSCC55.

2. POZÍCIA, KTORÁ SA MÁ ZAUJAŤ V MENE ÚNIE

Vzhľadom na závažnosť situácie je vhodné: i) súhlasiť s prístupom uvedeným v odseku 5 dokumentu PSCC55/11.1, aby sa neoprávnene nezadržovali lode plaviace sa pod vlajkou Ukrajiny na základe inšpekcií štátnej prístavnej kontroly, ii) pozastaviť členstvo Ruskej federácie v Parížskom MoP v reakcii na nevyprovokovanú a neodôvodnenú inváziu Ruska na Ukrajinu v súlade s článkom 62 ods. 3 Viedenského dohovoru o zmluvnom práve, iii) súhlasiť s prístupom uvedeným v odseku 7 dokumentu PSCC55/11.1, pokiaľ ide o zrušenie uznania štatutárnych osvedčení vydaných Ruskou federáciou.

Pripojené znenie je návrhom pozície Únie podľa článku 218 ods. 9 ZFEÚ, ktorú potom musí prijať Rada. Cieľom je súhlasiť s postupom uvedeným v dokumente Parížskeho MoP PSCC55/11.1. Osobitosti pozície EÚ sú pripojené k návrhu rozhodnutia Rady ako príloha 1.

Smernicou 2009/16/ES sa do rozsahu pôsobnosti práva Únie účinne začleňujú postupy, nástroje a činnosti Parížskeho MoP. Parížske MoP preto patrí do výlučnej vonkajšej právomoci Únie na základe poslednej časti článku 3 ods. 2 ZFEÚ.

3. PRÁVNY ZÁKLAD

Toto rozhodnutie vychádza zo Zmluvy o fungovaní Európskej únie, a najmä z jej článku 100 ods. 2 v spojení s článkom 218 ods. 9, v ktorom sa stanovuje, že Rada prijme na návrh Komisie rozhodnutie, ktorým sa určujú pozície, ktoré sa majú prijať v mene Únie v rámci orgánu zriadeného dohodou, keď je tento orgán vyzvaný prijať akty s právnymi účinkami. Toto sa vzťahuje na pozíciu, ktorú majú prijať členské štáty konajúc spoločne v záujme Únie v rámci Parížskeho MoP.

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/16/ES z 23. apríla 2009 o štátnej prístavnej kontrole (v znení zmien) je právnym základom, ktorým sa stanovujú zásady, ktoré majú členské štáty dodržiavať v rámci PSCC Parížskeho MoP.

Akty, ktoré sa majú prijať v rámci Parížskeho MoP, predstavujú akty s právnymi účinkami. Pripravované akty majú právne účinky, keďže môžu rozhodujúcim spôsobom ovplyvniť obsah právnych predpisov EÚ, konkrétne smernice 2009/16/ES. Smernicou 2009/16/ES sa do rozsahu pôsobnosti práva Únie totiž účinne začleňujú postupy, nástroje a činnosti Parížskeho MoP. Okrem toho pozastavenie členstva Ruskej federácie v Parížskom MoP je aktom organizačnej povahy, ktorý ovplyvňuje spôsob, akým sa prijímajú rozhodnutia v rámci Parížskeho MoP.

Pripravované akty nedoplňajú ani nemenia inštitucionálny rámec dohody. Procesnoprávnym základom navrhovaného rozhodnutia je preto článok 218 ods. 9 ZFEÚ.

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o pozícii, ktorá sa má zaujať v mene Európskej únie vo výbore pre štátnu prístavnú kontrolu Parížskeho memoranda o porozumení o štátnej prístavnej kontrole, pokiaľ ide o členstvo Ruskej federácie v organizácii

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ), a najmä na jej článok 100 ods. 2 v spojení s článkom 218 ods. 9,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

- (1) Memorandum o porozumení o štátnej prístavnej kontrole (ďalej len „Parížske MoP“) bolo podpísané v Paríži 26. januára 1982 a nadobudlo účinnosť 1. júla 1982. Členmi Parížskeho MoP je 27 námorných úradov (Belgicko, Bulharsko, Cyprus, Dánsko, Estónsko, Fínsko, Francúzsko, Grécko, Holandsko, Chorvátsko, Island, Írsko, Kanada, Litva, Lotyšsko, Malta, Nemecko, Nórsko, Poľsko, Portugalsko, Rumunsko, Ruská federácia, Slovinsko, Spojené kráľovstvo, Španielsko, Švédsko a Taliansko). Európska únia nie je členom Parížskeho MoP.
- (2) V smernici Európskeho parlamentu a Rady 2009/16/ES¹ sa stanovuje právny režim Únie týkajúci sa štátnej prístavnej kontroly, pričom sa nanovo formulujú a posilňujú predchádzajúce právne predpisy Únie v tejto oblasti zavedené od roku 1995. Právny režim Únie vychádza z Parížskeho MoP.
- (3) Pokiaľ ide o členské štáty Únie, smernicou 2009/16/ES sa postupy, nástroje a činnosti Parížskeho MoP účinne začleňujú do rozsahu pôsobnosti práva Únie. Na základe uvedenej smernice sa určité rozhodnutia, ktoré prijíma zodpovedný orgán Parížskeho MoP, stávajú pre členské štáty Únie záväznými.
- (4) Je vhodné stanoviť pozíciu, ktorá sa má zaujať v mene Únie v Parížskom MoP, keďže pripravované akty môžu rozhodujúcim spôsobom ovplyvniť obsah práva Únie, konkrétne smernice 2009/16/ES. Podľa článku 218 ods. 9 ZFEÚ pozícia, ktorá sa má prijať v mene Únie v rámci orgánu zriadeného dohodou, keď je tento orgán vyzvaný prijať akty s právnymi účinkami, sa musí prijímať rozhodnutím Rady, a to na návrh Komisie.
- (5) Európska rada vo svojich záveroch z 24. februára 2022 čo najdôraznejšie odsúdila nevyprovokovanú a neopodstatnenú vojenskú agresiu Ruskej federácie voči Ukrajine. Európska rada na svojom zasadnutí 24. – 25. marca 2022 uviedla, že vojenská agresia Ruska voči Ukrajine hrubo porušuje medzinárodné právo, a opätovne zdôraznila požiadavku, aby Rusko okamžite zastavilo túto vojenskú agresiu na území Ukrajiny.

¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/16/ES z 23. apríla 2009 o štátnej prístavnej kontrole (Ú. v. EÚ L 131, 28.5.2009, s. 57).

- (6) V dôsledku invázie Ruskej federácie na Ukrajinu dostal sekretariát Parížskeho MoP 14. marca 2022 list od ukrajinského ministra infraštruktúry. V liste sa od Parížskeho MoP žiada, aby neoprávnene nezadržiavalo plavidlá plaviace sa pod vlajkou Ukrajiny na základe inšpekcií štátnej prístavnej kontroly, aby vylúčilo Ruskú federáciu z Parížskeho MoP a neuznávalo osvedčenia vydané v mene námorného úradu Ruskej federácie.
- (7) V súvislosti s prvou žiadosťou o to, aby sa ukrajinské plavidlá neoprávnene nezadržiavali, vydalo Parížske MoP 2. marca 2022 obežník PSC č. 101 (Usmernenie k repatriácii námorníkov vzhľadom na situáciu na Ukrajine), v ktorom sa touto otázkou zaoberá. V obežníku PSC č. 101 informuje členské orgány, že za súčasných okolností je potrebné uplatňovať flexibilitu, a to aj pokiaľ ide o repatriáciu námorníkov, Dohovor o pracovných normách v námornej doprave z roku 2006, osvedčenia vydané podľa Medzinárodného dohovoru o normách výcviku, kvalifikácie a strážnej služby námorníkov z roku 1978 a osvedčenia o zdravotnej spôsobilosti. Ak si to vyžiada vývoj, Parížske MoP môže zvážiť ďalšie úpravy obežníka PSC č. 101. Táto pozícia by sa mala oznámiť ukrajinským orgánom.
- (8) V súvislosti so žiadosťou týkajúcou sa členstva Ruskej federácie treba poznamenať, že Ruská federácia bola vylúčená z prístupu k nástroju zacielenia THETIS PSC a inšpekčnej databáze stanovenej v článku 24 smernice 2009/16/ES a z ich používania. Účasť Ruskej federácie na práci Parížskeho MoP sa tým už výrazne obmedzila a bez prístupu k tejto databáze Ruská federácia nemôže účinne plniť svoje záväzky vyplývajúce z Parížskeho MoP.
- (9) Memorandum ani žiadne politické usmernenia neobsahujú žiadny postup ani mechanizmus na odvolanie členov z Parížskeho MoP. Alternatívou k vylúčeniu z Parížskeho MoP je pozastavenie členstva až do odvolania. Hoci okamžitý účinok by bol podobný vylúčeniu, mal by menej trvalý charakter. V memorande však nebolo zahrnuté ani žiadne ustanovenie o pozastavení členstva. Pozastavenie umožní ďalšie zváženie potreby úplného vylúčenia z Parížskeho MoP a, ak sa zmenia okolnosti, mohlo by sa odvolať.
- (10) Európska únia je ako globálny aktér v centre úsilia OSN² a iných multilaterálnych fór a procesov s cieľom vyvodit' zodpovednosť voči Ruskej federácii za jej nevyprovokovanú a neodôvodnenú inváziu na Ukrajinu, zvrátiť inváziu a zabezpečiť návrat k úplnému rešpektovaniu zvrchovanosti, nezávislosti a územnej celistvosti Ukrajiny v rámci jej medzinárodne uznaných hraníc. Nevyprovokovaný a neodôvodnený akt agresie Ruska voči Ukrajine je vážnym porušením článku 2 ods. 4 Charty OSN, ktorým sa zakazuje hrozba alebo použitie sily proti územnej celistvosti alebo politickej nezávislosti ktoréhokoľvek štátu.
- (11) Vzhľadom na uvedené skutočnosti a na závažnosť situácie a dovedy, kým Ruská federácia nebude dodržiavať zásady Charty OSN a svoje medzinárodné záväzky, je vhodné pozastaviť členstvo Ruskej federácie v Parížskom MoP v súlade s článkom 62 ods. 3 Viedenského dohovoru o zmluvnom práve v reakcii na nevyprovokovanú a neodôvodnenú inváziu Ruska na Ukrajinu.
- (12) Pokiaľ ide o tretiu žiadosť o neuznanie osvedčení vydaných námorným úradom Ruskej federácie, tieto osvedčenia sa vydávajú v súlade s medzinárodnými dohovormi

---

² Pozri rezolúciu Valného zhromaždenia Organizácie Spojených národov ES-11/1 s názvom „Agresia proti Ukrajine“ na 11. naliehavom mimoriadnom zasadnutí Valného zhromaždenia Organizácie Spojených národov 2. marca 2022 a rezolúciu Rady OSN pre ľudské práva č. 49/1 z marca 2022.

a Ruská federácia je naďalej členom Medzinárodnej námornej organizácie, Parížske MoP teda nemá právomoc zrušiť uznávanie takýchto osvedčení. Táto pozícia by sa mala oznámiť ukrajinským orgánom.

- (13) Únia nie je zmluvnou stranou Parížskeho MoP. Pozíciu Únie teda majú vyjadriť členské štáty Únie, ktoré sú členmi Parížskeho MoP, konajúc spoločne.
- (14) Preto je potrebné splnomocniť členské štáty, aby konali v súlade s pozíciou, ktorá sa má prijať v mene Únie.
- (15) Na dosiahnutie rozhodnutia o pozastavení členstva Ruskej federácie v Parížskom MoP je nevyhnutná spolupráca s ostatnými tretími krajinami, ktoré sú členmi Parížskeho MoP (Island, Kanada, Nórsko a Spojené kráľovstvo) v rámci PSSC,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Pozícia, ktorá sa má prijať v mene Únie v rámci Parížskeho memoranda o porozumení o štátnej prístavnej kontrole (ďalej len „Parížske MoP“), pokiaľ ide o členstvo Ruskej federácie v Parížskom MoP, je stanovená v prílohe I k tomuto rozhodnutiu.

Článok 2

Pozíciu uvedenú v článku 1 vyjadria členské štáty Únie, ktoré sú členmi Parížskeho MoP, konajúc spoločne.

Článok 3

Toto rozhodnutie je určené členským štátom.

V Bruseli

*Za Radu
predseda*